जन वाचन आंदोलन

ग्रंथ आमुचे साथी, ग्रंथ आमुच्या हाती
ग्रंथ उजळती अज्ञानाच्या अंधाराच्या राती
या ग्रंथाच्या तेजामधुनी जन्मा येते क्रांती
ग्रंथ शिकवती माणुसकी अन् ग्रंथ शिकवती शांती
निराश जीवा धीर देउनी पुढे घेऊनी जाती
ग्रंथ आमुचे साथी, ग्रंथ आमुच्या हाती
ग्रंथ उजळती अज्ञानाच्या अंधाराच्या राती

पुस्तकातल्या सुंदर गोष्टी, सुंदर सुंदर गाणी
पुस्तकातुनी बालकवींची भेटतसे फुलराणी
तारे, वारे, झरे, पाखरे यांचे हे सांगाती
ग्रंथ आमुचे साथी, ग्रंथ आमुच्या हाती
ग्रंथ उजळती अज्ञानाच्या अंधाराच्या राती

वाचन आहे प्रवास सुंदर, नव्या नव्या ज्ञानाचा
इतिहासाचा, साहित्याचा आणिक विज्ञानाचा
नव्या जगाचे नव्या युगाचे प्रकाश गाणे गाती
ग्रंथ आमुचे साथी, ग्रंथ आमुच्या हाती
ग्रंथ उजळती अज्ञानाच्या अंधाराच्या राती

मंगेश पाडगावकर

भारत ज्ञान विज्ञान समुदाय
मूल्य तीन रूपये

देणारं झाड

लेखक : अरविंद गुप्ता
(मूळ इंग्रजी कथेवरून)
मराठी रुपांतर: शोभा भागवत

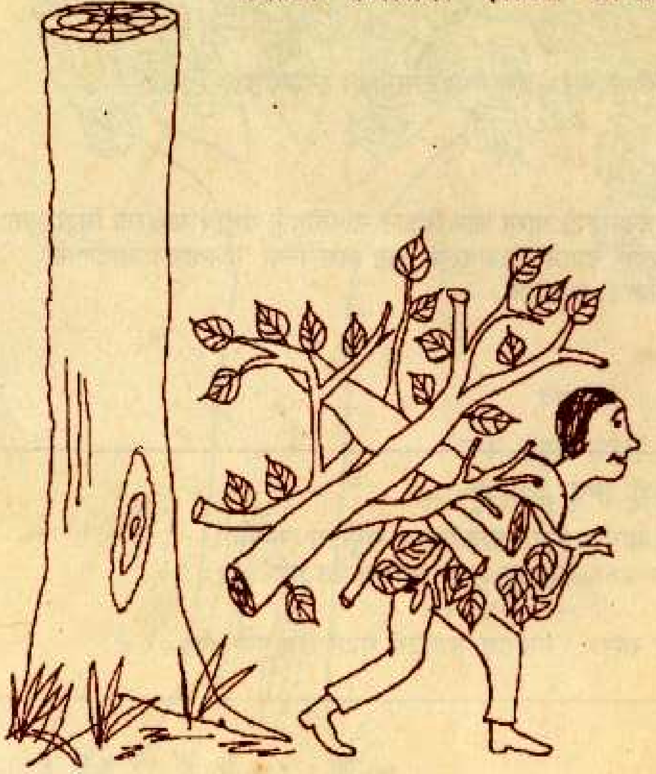

भारत ज्ञान विज्ञान समुदाय

पुस्तकाचे नाव : देणारं झाड
(मूळ इंग्रजी कथेवरून)
हिंदी रूपांतर : अरविंद गुप्ता
मराठी रूपांतर : शोभा भागवत
चित्रकार : दुलारी
निर्मिती सहाय्य : दिनानाथ मनोहर
संपादन : विनया देशपांडे

जवाआं/३४
प्रकाशन : सप्टेंबर १९९९

सर्वाधिकार भारत ज्ञान विज्ञान समुदाय (महाराष्ट्र)

नववाचकांसाठी भारत ज्ञान विज्ञान समितीतर्फे राष्ट्रीय साक्षरता मिशनच्या सहकार्याने देशभर चालवल्या जात असलेल्या 'जनवाचन आंदोलन' मोहिमेसाठी प्रकाशित

मूल्य : ३ रूपये

प्रकाशन : दत्ता देसाई
राज्य सचिव, भारत ज्ञान विज्ञान समुदाय (समिती)
अक्षय,२१६,केळकर रस्ता,नारायण पेठ,पुणे-४११०३०.
फोन : ०२०-४४५६६९४
मुद्रण स्थळ : महाराष्ट्र सहकारी मुद्रणालय,पुणे-४११००४.

अक्षर जुळणी : गणेश कांबळे

देणारं झाड

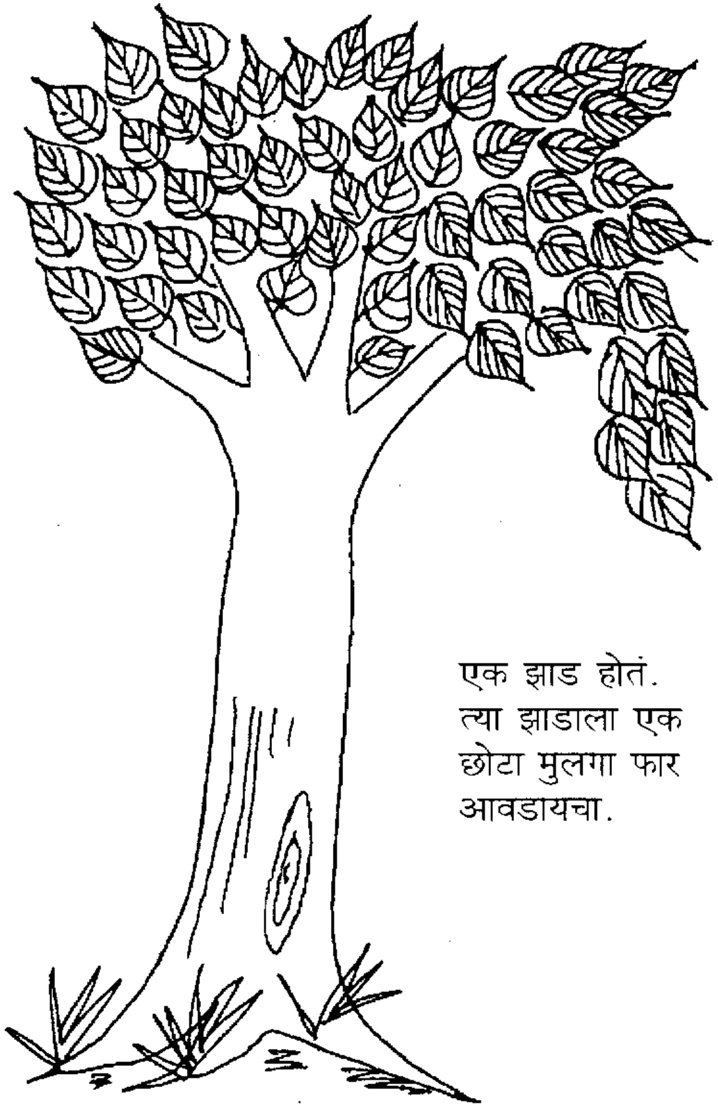

एक झाड होतं.
त्या झाडाला एक
छोटा मुलगा फार
आवडायचा.

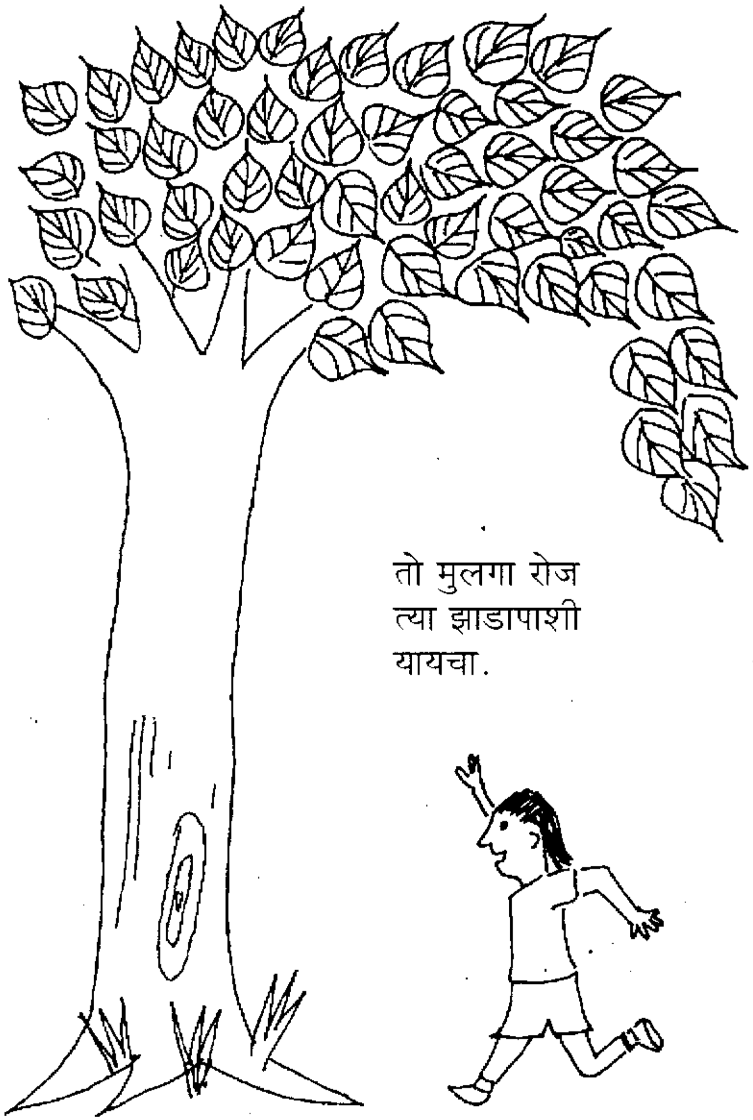

तो मुलगा रोज
त्या झाडापाशी
यायचा.

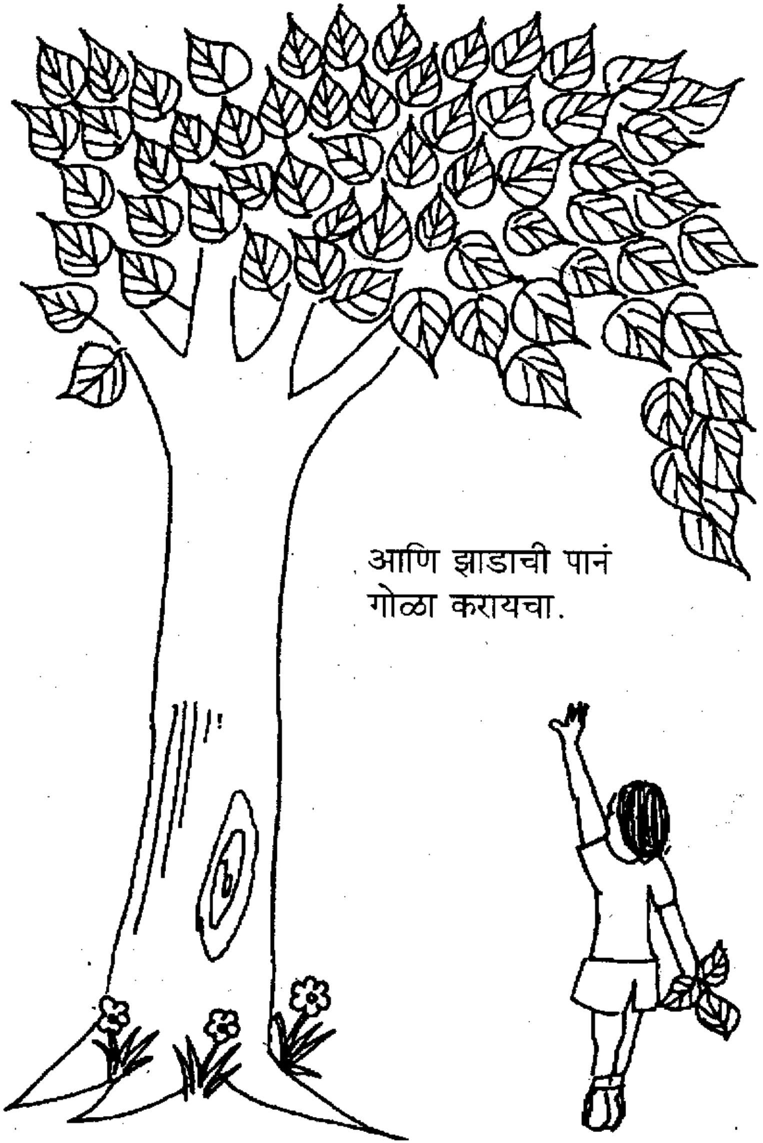

आणि झाडाची पानं
गोळा करायचा.

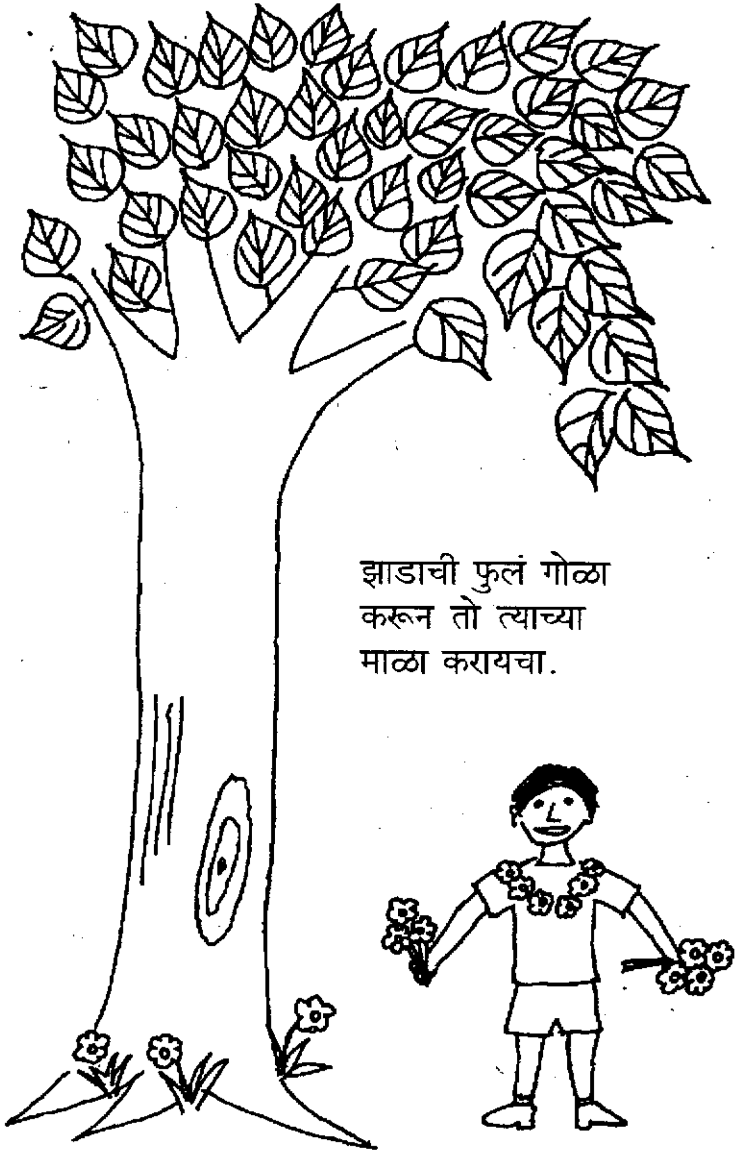

झाडाची फुलं गोळा
करून तो त्याच्या
माळा करायचा.

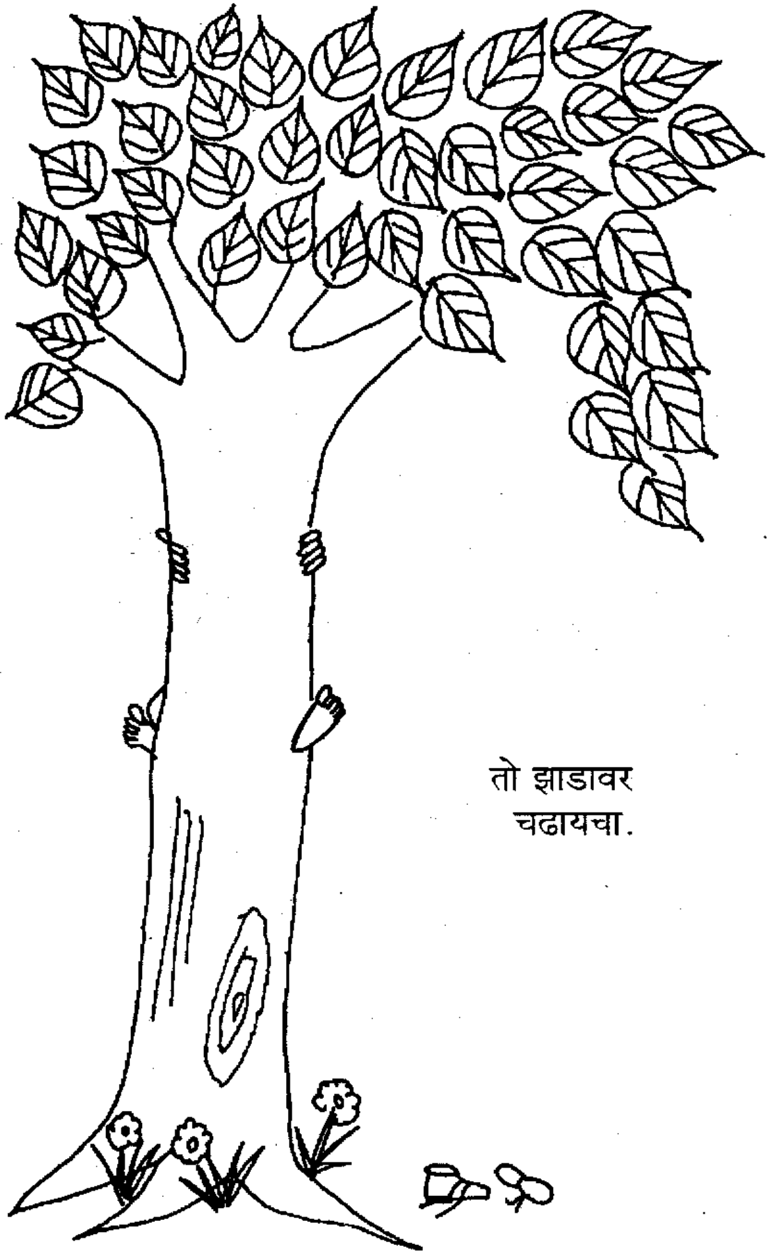

तो झाडावर
चढायचा.

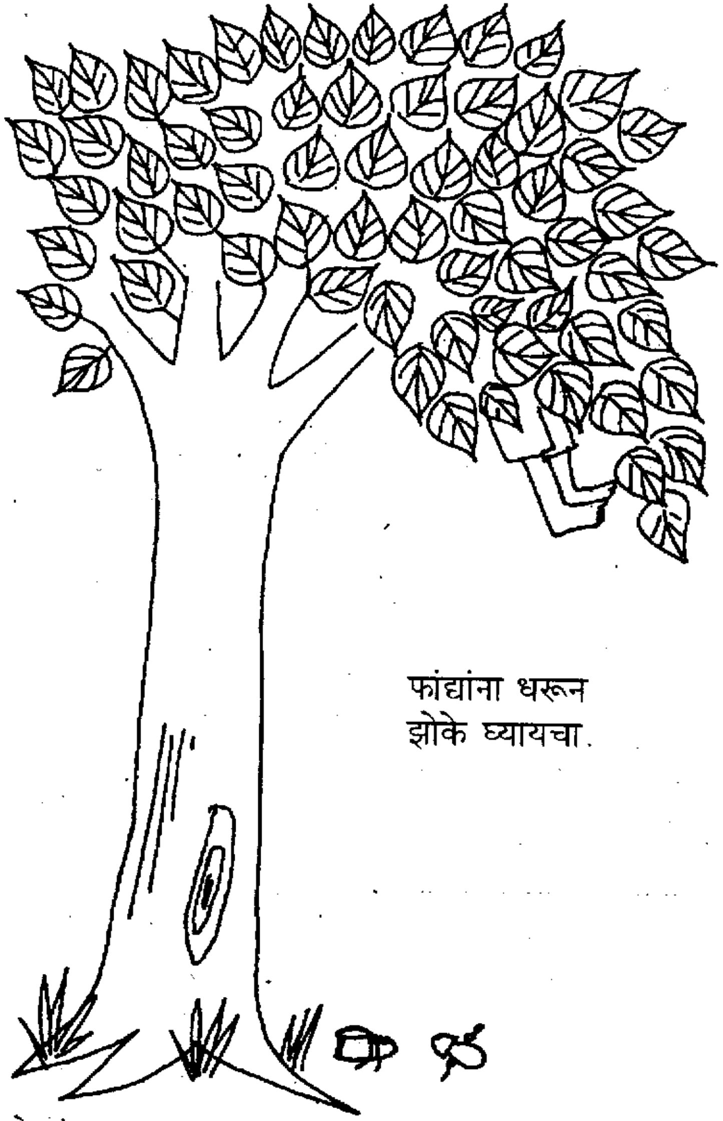

फांद्यांना धरून
झोके घ्यायचा.

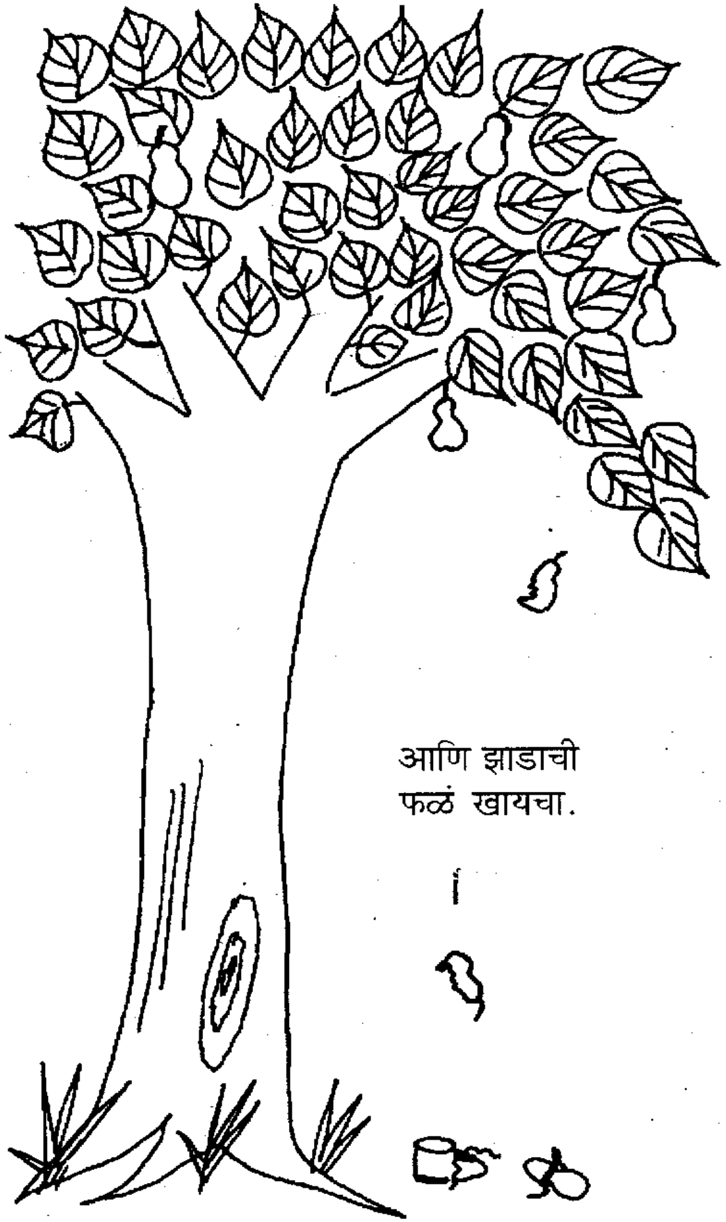

आणि झाडाची
फळं खायचा.

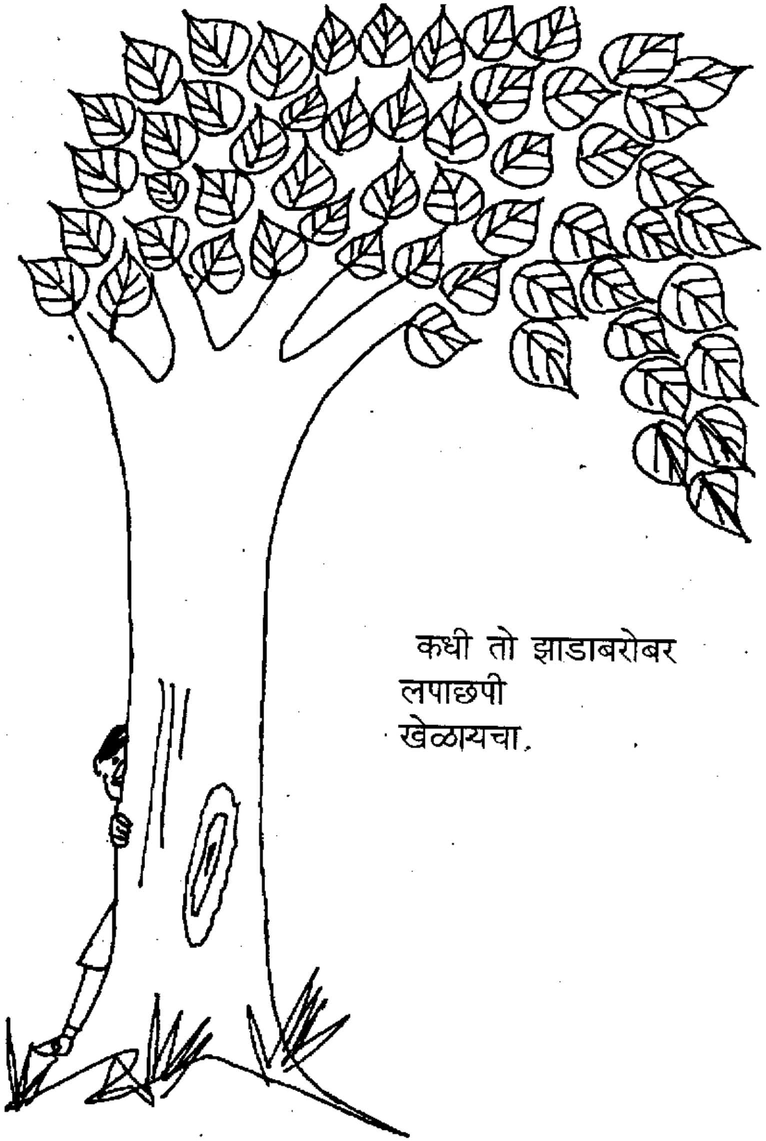

कधी तो झाडाबरोबर
लपाछपी
खेळायचा.

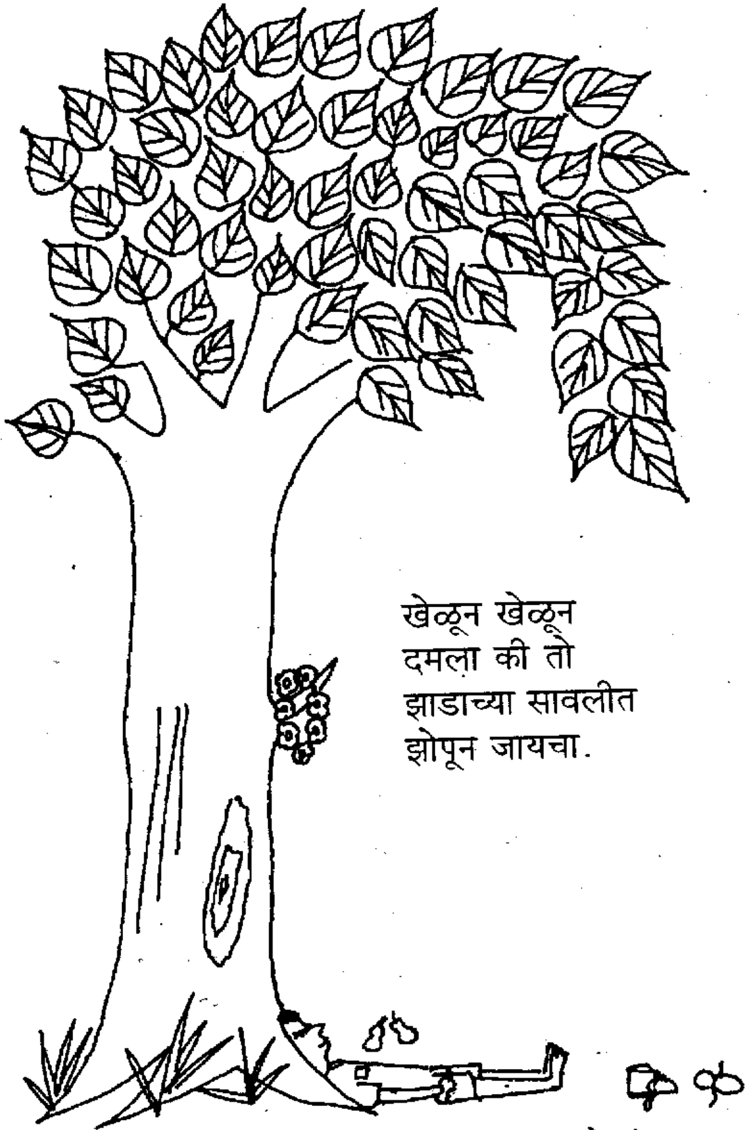

खेळून खेळून
दमला की तो
झाडाच्या सावलीत
झोपून जायचा.

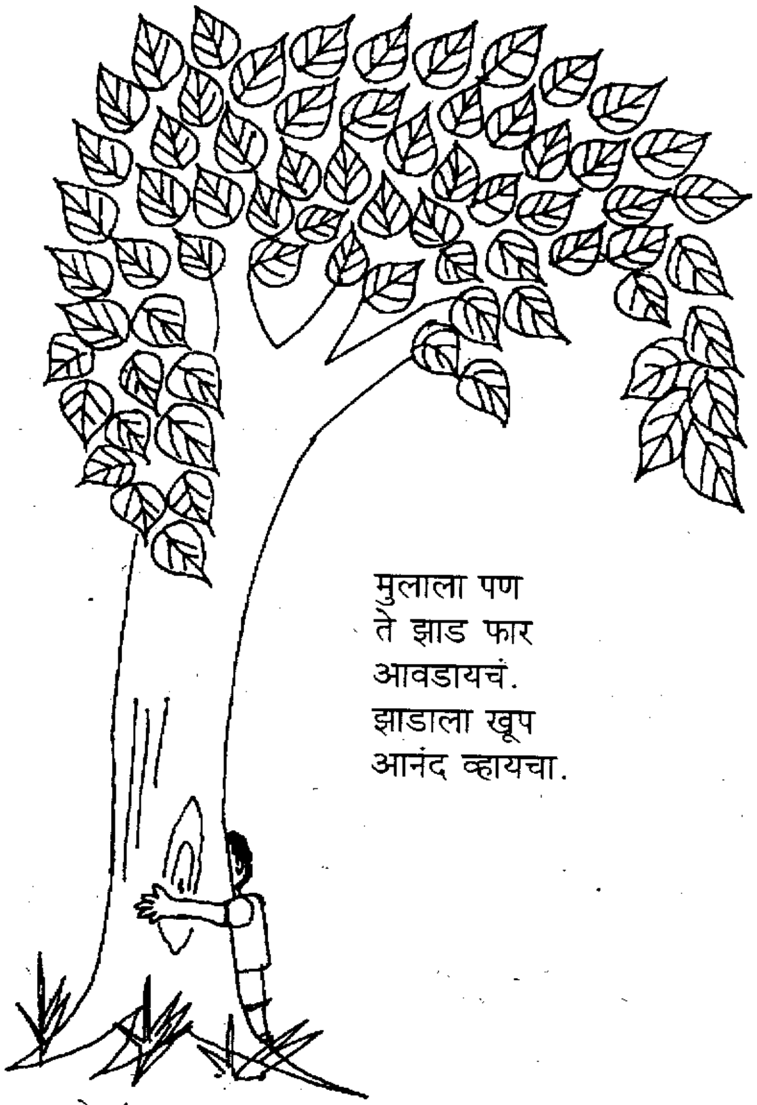

मुलाला पण
ते झाड फार
आवडायचं.
झाडाला खूप
आनंद व्हायचा.

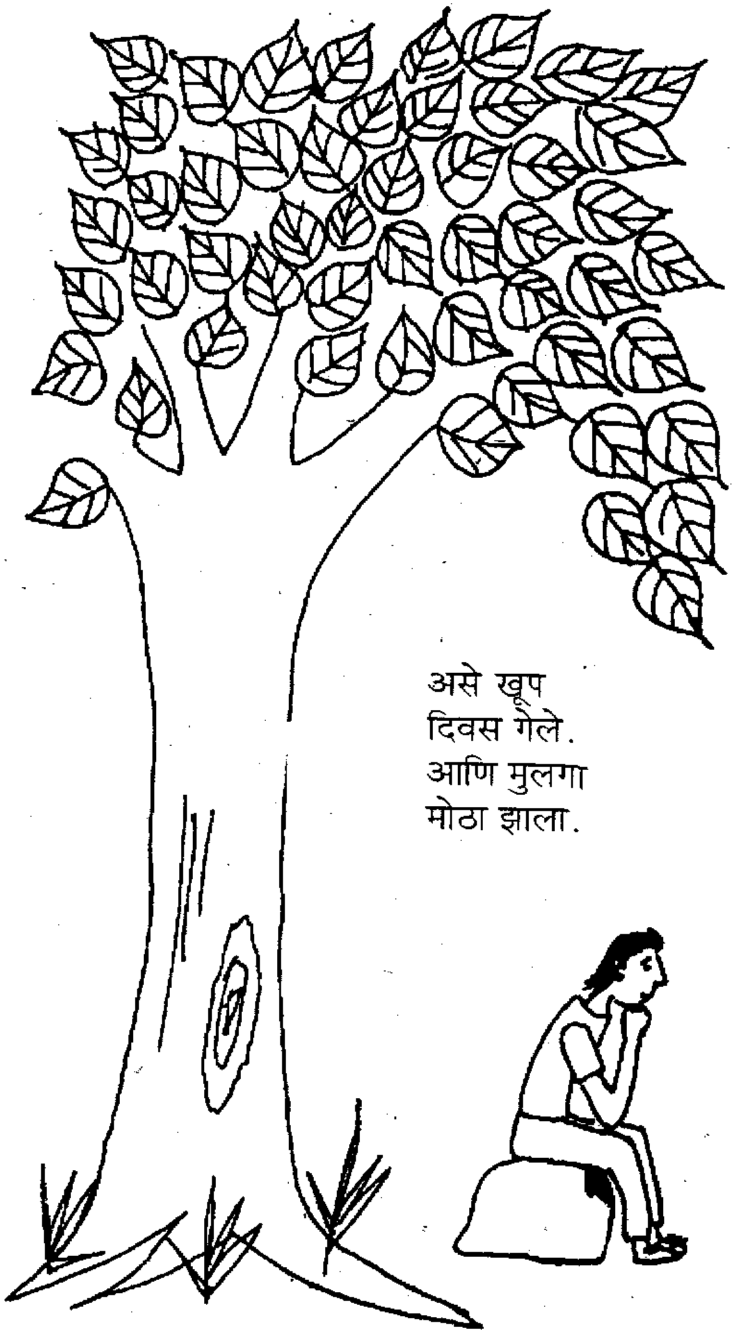

असे खूप
दिवस गेले.
आणि मुलगा
मोठा झाला.

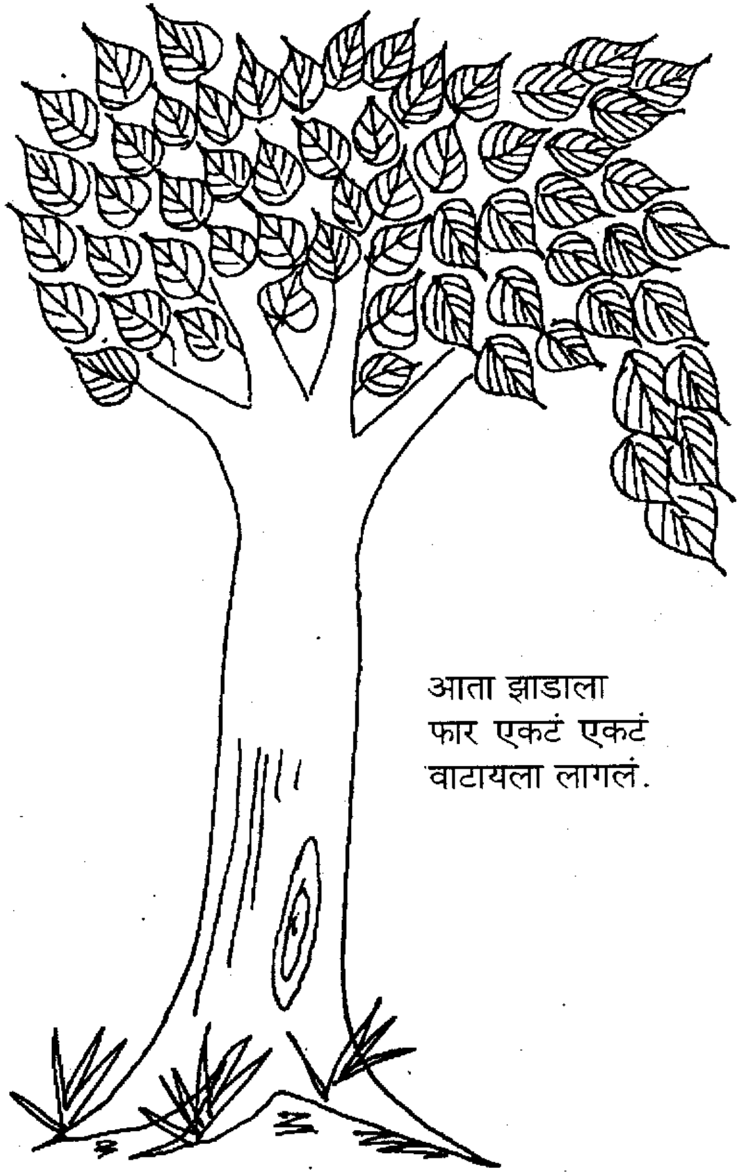

आता झाडाला
फार एकटं एकटं
वाटायला लागलं.

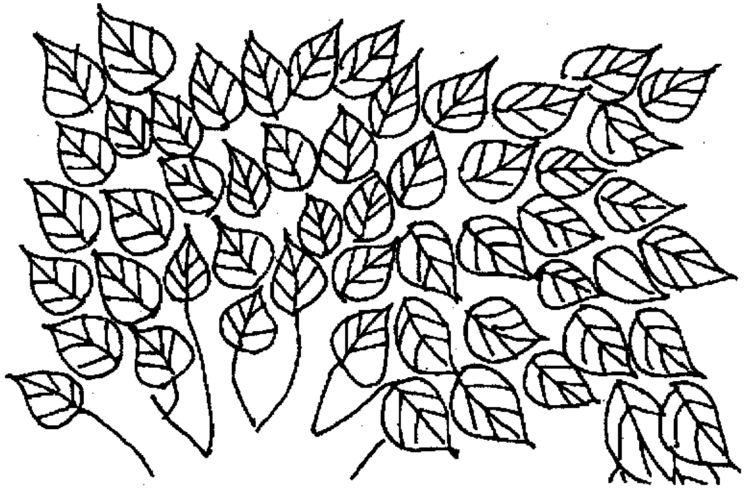

एक दिवस तो मुलगा झाडाजवळ आला तेव्हा झाड म्हणालं, 'ये बेटा, ये माझ्या खोडावर चढ. माझ्या फांद्यांवर झोके घे. माझी फळं खा. माझ्या सावलीत खेळ आणि मजेत रहा.' मुलगा म्हणाला, "आता मी मोठा झालो आहे. आता झाडावर चढण्याचं, खेळण्याचं माझं वय नाही. आता मला खूप वस्तू विकत घेऊन मजा करावी असं वाटतं. मला त्यासाठी पैसे हवेत. तू देशील का मला पैसे?" झाड म्हणालं, "पैसे तर नाहीत बुवा. पण माझ्याजवळ पानं आहेत, फळं आहेत. माझी फळं तोड आणि शहरात नेऊन वीक. मग तुला पैसे मिळतील आणि तुला आनंद होईल."

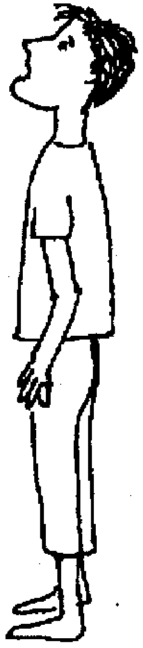

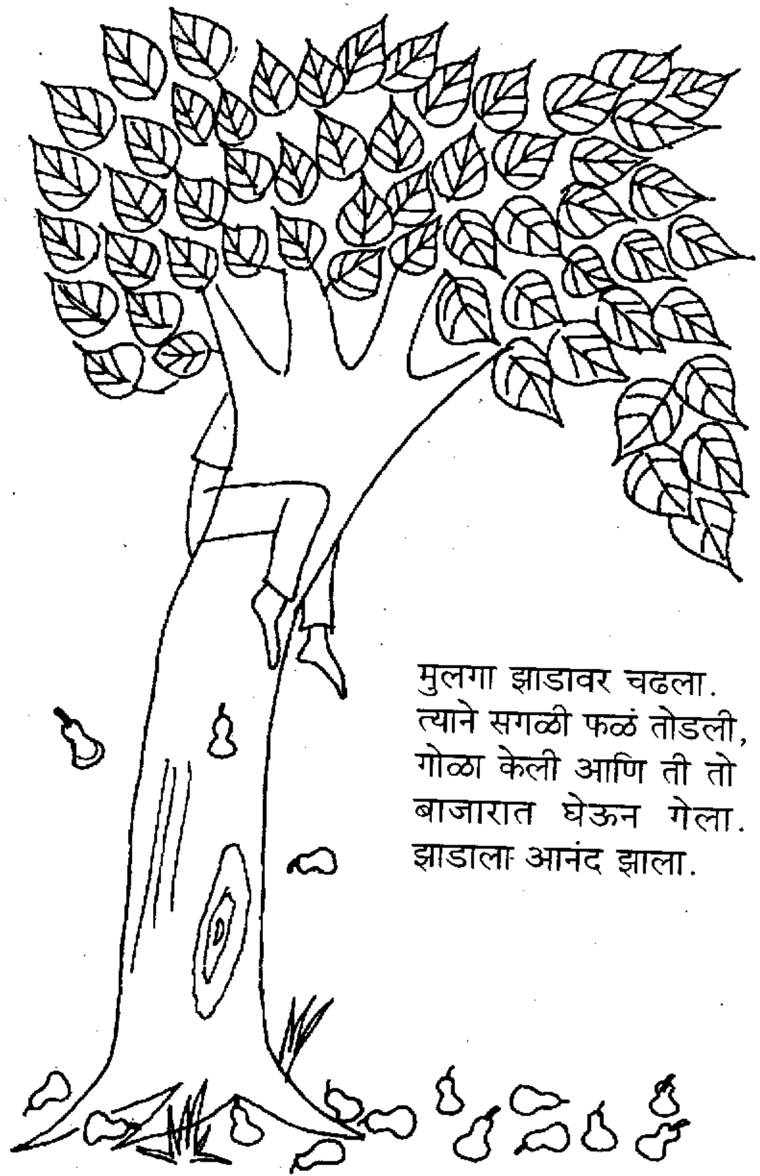

मुलगा झाडावर चढला. त्याने सगळी फळं तोडली, गोळा केली आणि ती तो बाजारात घेऊन गेला. झाडाला आनंद झाला.

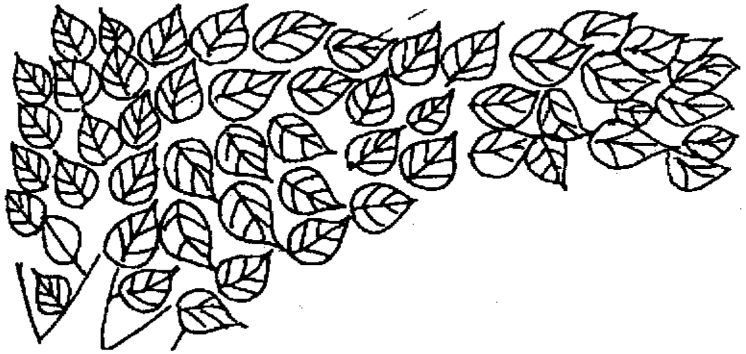

मग तो मुलगा पुन्हा बरेच दिवस आला नाही. झाडाला फार वाईट वाटलं.

नंतर मग जेव्हा एक दिवस तो मुलगा परत आला तेव्हा झाड आनंदाने डोलायला लागलं आणि म्हणालं, 'ये ये. माझ्या खोडावर चढ. माझ्या फांद्यांशी खेळ आणि मजेत रहा.' मुलगा म्हणाला, 'आता मला झाडा-बिडावर चढायला वेळच नाही. मला एक घर हवं आहे. घर असलं की काळजी नसते. मला आता लग्न करायचंय्. मुलं हवीत. त्यांच्यासाठी घर हवं. तू घर देशील का मला?'

'माझ्याजवळ घर तर नाही रे बाबा. हे जंगल म्हणजेच माझं घर आहे. तू असं कर. माझ्या फांद्या काप त्यांचं लाकूड वापरून घर बांध आणि मजेत रहा.'

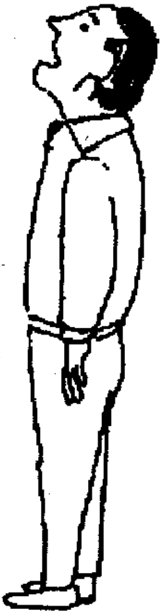

मग मुलाने काय केले माहीत आहे?
त्यानं झाडाच्या सगळ्या
सगळ्या फांद्या कापल्या आणि घर करायला
त्या तो घेऊन गेला.
झाडाला खूप आनंद झाला.

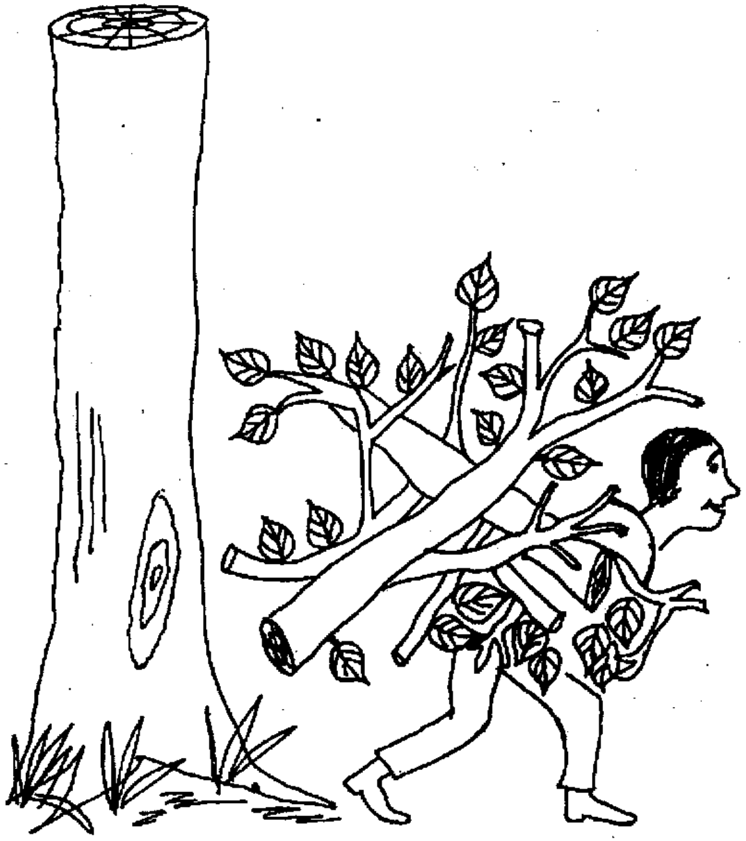

पण तो मुलगा पुन्हा खूप वर्ष परत आलाच नाही. जेव्हा तो आला तेव्हा झाडाला इतका आनंद झाला की त्याला काय बोलावं कळेना. झाड म्हणालं, 'ये ये बेटा. ये आणि खेळ'
'मी फार दुःखी आहे आणि माझं वय पण खेळण्याचं राहिलेलं नाही,' मुलगा म्हणाला, 'मला एक होडी पाहिजे. तिच्यात बसून मी सातासमुद्रापार जाईन. तू देशील मला एक होडी?'

'हे माझं खोड काप आणि त्याच्यापासून एक होडी बनव,' झाड म्हणालं, 'मग तू समुद्र पार करशील आणि आनंदात राहू शकशील.'

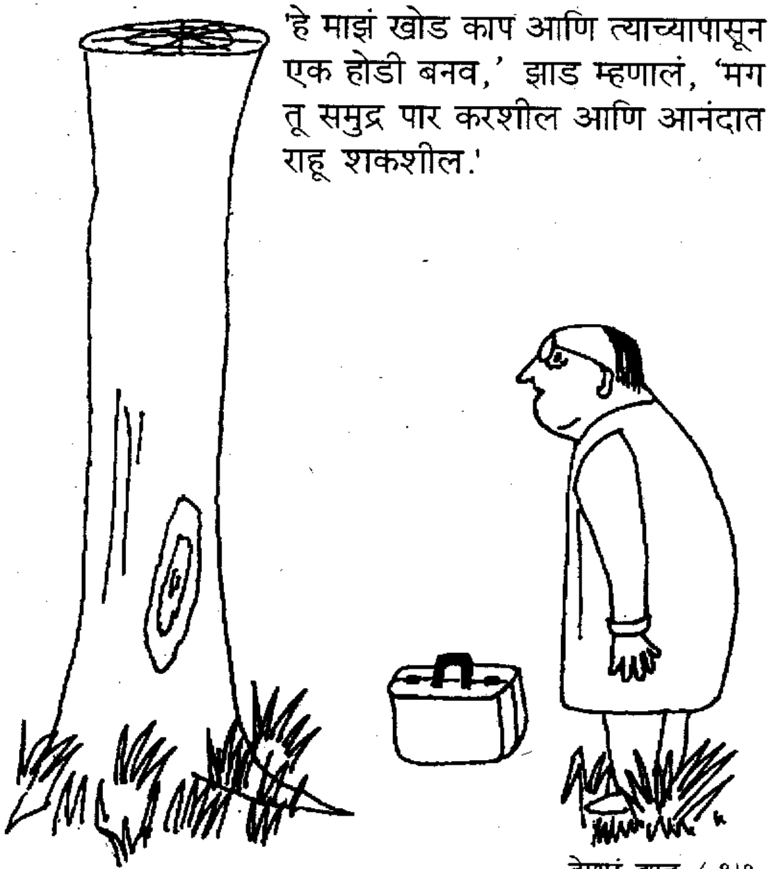

मग मुलाने झाडाचं
सगळं खोड कापलं,
होडी बनवली आणि तो
समुद्रापलीकडे गेला.

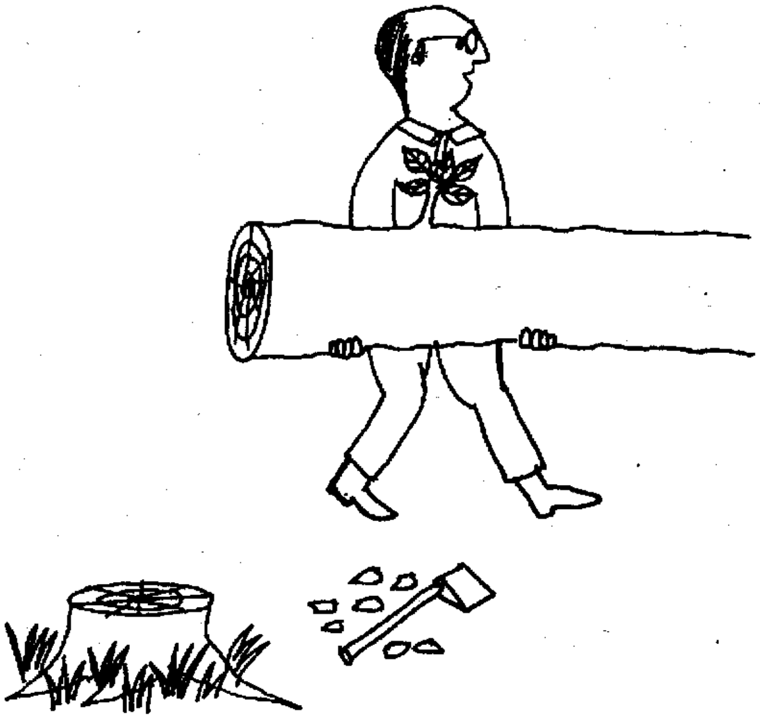

झाडाला आनंद
झाला पण ....
खराखुरा आनंद
नाही झाला.

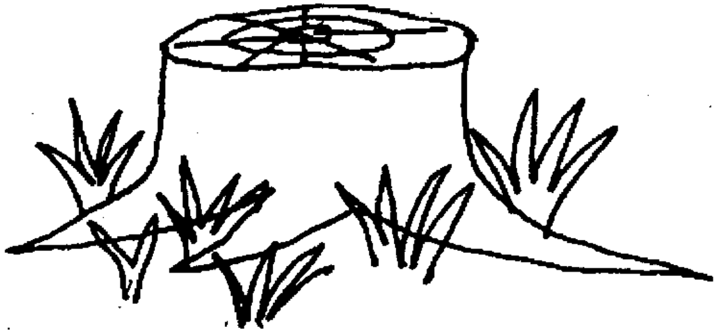

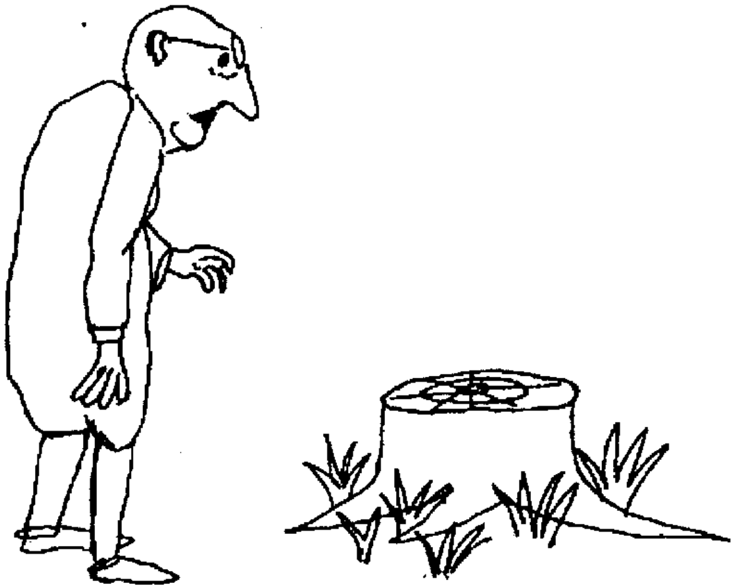

खूप वर्षांनी तो मुलगा परत आला. झाड म्हणालं, "माफ कर बेटा. आता माझ्याजवळ तुला देण्यासारखं काहीच उरलं नाही बघ. माझी फळं नाही राहिली."

मुलगा म्हणाला, "पण माझे दात इतके दुखतात की मला फळं चावता येत नाही."

झाड म्हणालं, "माझ्या फांद्या पण नाहीत आता. तुला झोके घ्यायला काही उरलं नाही."

मुलगा म्हणाला, "मी आता म्हातारा झालो. आता कुठलं झोके घेणं!"

झाड म्हणालं, "माझं खोड पण नाही राहिलं. तू चढणार कशावर?"

"मी फार थकून गेलोय. झाडावर चढण्याएवढी ताकद कुठली आणू?'' मुलगा म्हणाला.

"मला तुला काहीतरी द्यावंसं वाटतं रे, पण आता माझ्यापाशी तुला द्यायला काही राहिलंच नाही. हे बघ फक्त एक तुटका बुंधा झालाय माझा. मला माफ कर बाबा......"

"मला आता जास्त काही नकोच आहे," मुलगा म्हणाला. "असं वाटतं की एक शांत जागा मिळावी. तिथे जाऊन स्वस्थ बसून रहावं. मी पार थकलो आहे."

"मग काय.." झाडाने त्यातल्यात्यात आपला बुंधा सरळ केला आणि ते म्हणालं "ये बेटा, माझ्या बुंध्यावर बस आणि आराम कर."

आणि तो मुलगा त्या झाडाच्या तुटक्या बुंध्यावर बसला. आणि झाडाला खूप आनंद झाला.

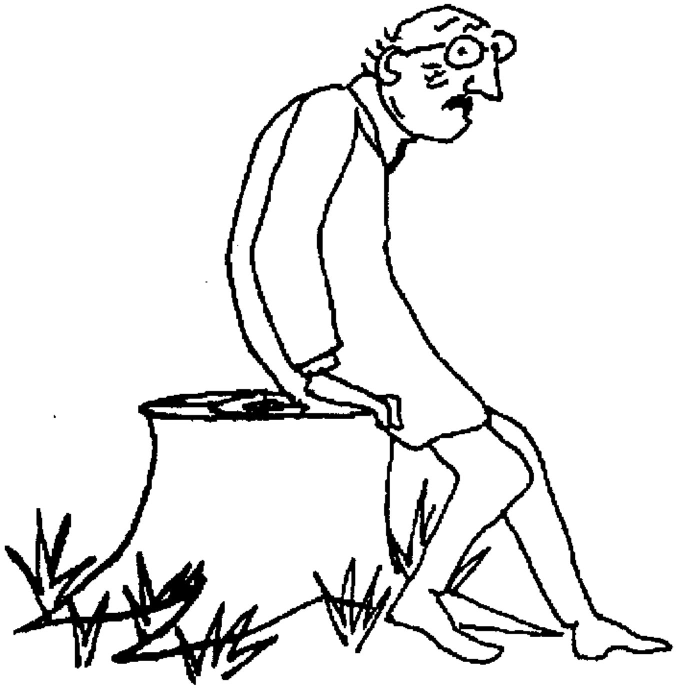❑❑❑